

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201461
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8619201461.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD. a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX B., zastúpený advokátom JUDr. Ambróz Motyka, so sídlom Námestie SNP 7, 091 01 Stropkov proti žalovanému Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv vo výške 5.000,- eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku bývalého Okresného súdu Svidník, č.k. 3C/36/2019-174 v spojení s opravným uznesením č.k. SK-3C/36/2019-225 zo dňa 13.10.2023 takto

rozhodol:

Mení rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku o trovách konania tak, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanému.

O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovanému.

O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol takto:

I. Konanie v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.500,- eur zastavuje.

II. Návrh žalovanej na spojenie vecí z a m i e t a .

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,-eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 390,-eur žalobu žalobcu z a m i e t a .

V. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Následne na pokyn odvolacieho súdu prvoinštančný súd opravným uznesením rozhodol o oprave rozsudku v časti záhlavie, kde správne označil právneho zástupcu žalovaného.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o nároku žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy zásahom do jeho osobnostných práv tým, že nesprávnym spôsobom spoločnosť ELSIG s.r.o., Biela Voda

1054/11, Kežmarok, ako osoba, ktorá zabezpečovala predaj produktov žalovaného, nakladala s jeho osobnými údajmi. V dôsledku toho došlo k bezpečnostnému incidentu, k ohrozeniu osobných údajov žalobcu, za čo si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur.

V priebehu konania žalobca čiastočne zobral žalobu späť čo do sumy 4.500 eur, pričom svoje späťvzatie odôvodnil už vytvorenou a existujúcou súdnou praxou odvolacieho súdu v obdobných veciach. Prvoinštančný súd v tejto časti späťvzatia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konanie zastavil. Vo zvyšku žalobcovi priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110 eur, keď považoval tento nárok čo do základu za dôvodný a úvahou, ktorú presne popísal v napadnutom rozhodnutí, dospel k výške nemajetkovej ujmy žalobcu v sume 110 eur. Vo zvyšku nárok žalobcu na zaplataenie 390 eur zamietol.

Trovy konania prvoinštančný súd priznal žalobcovi v plnom rozsahu 100 %, ktoré však priznal len z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Prvoinštančný súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP a ďalej z ust. § 255 ods. 2 CSP. Dospel k záveru, že žalobca bol v základe nároku úspešný a rozhodnutie o výške plnenia záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. Uviedol, že pri nároku, ktorý vyplýva z úvahy súdu, pri rozhodovaní o veci je ťažké, aby sa žalobca „presne trafil“ do výšky úvahy súdu. Suma uplatňovaná pôvodne žalobcom vo výške 5.000 Sk, vzhľadom na výšku pokuty uloženú sprostredkovateľovi žalovaného, spoločnosti ELSIG, nemá šikanóznny charakter. Preto ani čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom nemôže mať vplyv na plný úspech žalobcu v spore.

V danom prípade prvoinštančný súd, vzhľadom na námietky žalovaného nevidel dôvody pre ďalšiu aplikáciu ust. § 257 CSP, pretože aj po preskúmaní týchto dôvodov okolnosti aplikácie ust. § 257 nesvedčia.

Prvoinštančný súd sa vyjadril k výške tarifnej odmeny za úkony právnej služby a uviedol, že ide o otázku, ktorú nie je oprávnený v rozhodovaní o trovách konania riešiť. Súd v prejednávanej veci rozhoduje len o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP a suma 100 % predstavuje rozsah nároku z prisúdenej sumy. Uviedol, že priestor pre úvahy o konkrétnej odmene za konkrétne úkony právnej služby a za prípadný nesúhlas strán s výsledkami danej úvahy bude daný v štádiu rozhodovania o výške trov konania.

O výške náhrady trov konania preto rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP v samostatnom uznesení vyšší súdny úradník.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žalobca namietal výrok prvoinštančného rozsudku o trovách konania v časti, kde prvoinštančný súd priznal nárok na náhradu trov konania žalobcovi z prisúdenej sumy. Žalobca uviedol, že rozhodovanie o výške trov konania je otázkou po právoplatnosti súdneho rozhodnutia, kedy prisúdená suma predstavuje okolnosti, kedy súdu nie je poskytnutý pri rozhodovaní o výške trov konania manévrovací priestor na určenie výšky tarifnej hodnoty. Obdobný názor zastáva aj množstvo senátov odvolacieho súdu. Žalobca poukázal na to, že limitovaním rozsahu tarifnej hodnoty právnej veci „prisúdenou sumou“ súd eliminoval postup vyššieho súdneho úradníka podľa advokátskej tarify § 10 ods. 8, keď prisúdená suma je pre rozhodovanie o hodnote úkonu bezvýznamná vzhľadom na to, že výška tarifnej odmeny podľa § 10 ods. 8 advokátskej tarify je určená pevnou sumou.

Preto uvedenie formulácie prvoinštančného súdu je nesprávne. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

4. K odvolaniu zaujal stanovisko žalovaný, ktorý na rozdiel od žalobcu mal iný právny názor. Namietal nedostatok určenia odvolacích dôvodov a potvrdil správnosť uvedeného rozsudku. Následne poukázal na to, že prvoinštančný súd o trovách rozhodol správne, pričom odvolacia prax nie je jednotná, keď odvolací súd v niektorých veciach určuje prisúdenú sumu a v niektorých veciach z prisúdenej sumy len odôvodňuje svoje rozhodnutie. Žiadal, aby odvolací súd odvolanie odmietol, alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. K tomuto stanovisku zaujal stanovisko žalobca, ktorý zotrval na svojom odvolaní, bližšie uviedol zoznam prejednávanych vecí odvolacím súdom, ktoré sa otázkou prisúdenej sumy zaoberali. Žiadal, aby odvolací súd odvolaniu vyhovel a zmenil rozhodnutie prvoinštančného súdu bez dovetku „z prisúdenej sumy“ a uplatnil si trovy odvolacieho konania.

6. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania nie je správne.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z uvedeného vyplýva, že rozhodovanie o náhrade trov konania v zmysle Civilného sporového poriadku je rozdelené na dve štádiá konania. V prvom štádiu konania rozhoduje súd o tom, či strana sporu má nárok na náhradu trov konania a ktorá zo strán sporu bola úspešná v spore o veci samej. V tomto štádiu konania sa rozhoduje o trovách konania v závislosti od úspechu v spore. Až potom, čo sa právoplatne rozhodne o úspechu v spore, len o nároku na náhradu trov konania, nie o plnení, môže podľa § 262 ods. 2 CSP súd pristúpiť k rozhodovaniu o výške náhrady trov konania.

7. V prejednávanej veci predmetom sporu bola ochrana osobnosti žalobcu a primerané finančné zadostučinenie. V takomto druhu sporu výška plnenia v prejednávanej veci, teda či žalobcovi bude plnené vo výške 500 eur, ktoré žalobca v konečnom štádiu konania žiadal, alebo v inej výške, závisí od úvahy súdu, ktorá nastupuje po tom, čo súd uzná nárok žalobcu čo do základu za dôvodný. Vzhľadom na to, že úvaha súdu je pri rozhodovaní o výške nároku vopred stranami sporu nepredvídateľná, nemožno úspešnú stranu sporu zaťažiť zodpovednosťou za nedostatočné predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu. Preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd musí vždy oddeliť, čo je pri rozhodovaní o týchto skutočnostiach základné a čo je sprevádzajúce.

Ako základné je potrebné považovať rozhodnutie súdu o dôvodnosti uplatneného nároku, teda že do osobnostných práv žalobcu bolo zasiahnuté. Sprevádzajúcou je len okolnosť, v akej miere sa výška primeraného finančného zadostučinenia javí súdu, vzhľadom na všetky okolnosti v prejednávanej veci, ako dostatočná. Ide o druhotnú, resp. nadväzujúcu okolnosť.

V prejednávanej veci žalobca mal plný úspech vzhľadom na to, že sa úspešne domohol základu uplatneného nároku tým, že mu bolo priznané primerané finančné zadostučinenie, ktoré súd považoval za dostačujúce v sume 110 eur. Teda uvedené okolnosti mali byť predmetom úvahy prvoinštančného súdu a zákonnej štylizácie výroku súdneho rozhodnutia o trovách konania.

8. O výške náhrady trov konania prvoinštančný súd je povinný rozhodnúť po tom, čo sa konanie skončilo, pričom o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP vydá samostatné uznesenie.

Počnúc dňom 1.7.2023 ust. § 262 ods. 2 CSP sa zmenilo v rozsahu, že takéto uznesenie je potrebné vydať v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia. Vzhľadom na to, že platí okamžitá aplikabilita procesného predpisu, uvedené zákonné znenie je potrebné v ďalšom aplikovať aj v prejednávanej veci. Reálne však na podstatu sporu táto okolnosť nemá vplyv. Dôležité je však uviesť, že len v tomto štádiu konania podľa § 262 ods. 2 CSP je súd oprávnený rozhodovať o výške náhrady trov konania, teda rozhodovať o tom, čo bolo predmetom sporu, z akých jednotlivých častí sa predmet sporu skladal, čo bolo hmotnoprávnym základom pre plný úspech v spore, čo bolo podružným dôvodom priznania plnenia žalobcovi a od týchto okolností potom odvodiť výšku odmeny a náhrady za poskytovanie právnych služieb, prípadne iné výdavky, ktoré žalobca mal s prejednanou vecou.

9. Prvoinštančný súd však v napadnutom rozhodnutí bez uvedomenia si následkov, vzhľadom na predmet sporu, vymedzil nárok žalobcu na náhradu za poskytované právne služby len priznaným plnením vo forme satisfakcie, nie však zo základu uplatňovaného nároku, ktorý bol podstatným pre plnú náhradu trov konania v prospech žalobcu.

Preto odvolací súd podľa § 388 CSP napadnutý výrok uznesenia prvoinštančného súdu zmenil a neprípustné rozhodnutie v časti, ktorým prvoinštančný súd už vymedzil následne kompetentnému orgánu mieru, z ktorej má posudzovať tarifnú odmenu z napadnutého výroku o trovách konania, vypustil. Dovetok „z prisúdenej sumy“ je prípustný len v prípadoch, pokiaľ plnenie v sporovom konaní nezáviselo od úvahy súdu, alebo prípadne aj od znaleckého posudku. V takom prípade dovetok „z prisúdenej sumy“ nemá vplyv na rozhodovanie o výške trov konania. V prípade, ak rozhodnutie o uplatnenom nároku závisí od úvahy súdu, tento dovetok neguje vyhláškou stanovené pravidlá o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (§ 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), kde je jednoznačne

stanovený spôsob kalkulácie trov konania, ktoré si môže uplatniť žalobca a o ktorej správnosti kalkulácie a uplatnení rozhodne súd v štádiu podľa § 262 ods. 2 CSP.

Ak by tento dovetok „z prisúdenej sumy“ bol ponechaný vo výroku o rozsudku o trovách konania, tento výrok by obsahoval obmedzenie súdu pri postupe podľa § 262 ods. 2 CSP, na ktoré súd podľa § 262 ods. 1 CSP nemá kompetenciu.

10. Preto odvolací súd napadnutý výrok rozsudku podľa § 388 CSP zmenil.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému s tým, že o výške náhrady rozhodne prvoinštančný súd podľa § 262 ods. 2 CSP.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).